

3½ pCt., men naar der tages Hensyn til det Indstud, Saantageren maa gøre, og det Bidrag han, saa længe Saanet ikke er tilbagebetalt, hvert Halvaar maa give til Administrationen, kan man med de hidtil almindelige Børskurser som Udgangspunkt ikke regne Saantagerens aarlige Udgift til Saanets Forrentning ringere end til 3¼ à 3⅝ pCt. Og hermed maa det endda have for Dje, at Saantageren for at opnaa saadanne Vilkaar dels maa lide den Uffortning i Saanesummen, som følger af Kursstab og Indstud i Kreditforeningen, d. v. s. tilfammen omkring 4 pCt. af Saanets Beløb eller mere, dels maa paatage sig solidarisk Ansvar med samtlige andre Saantagere af samme Serie, et Ansvar, som man vel paa Grund af mange Aars ret gunstige Forhold er tilbøjelig til at ringeagte, men som dog kan faa endog stor pekuniær Betydning, i hvilken Henseende det maa erindres, at Saanene have en meget lang Løbetid, og at det ved deres Stiftelse er umuligt at overse, hvorledes Tiderne kunne forandre sig.

I Forbindelse hermed maa det erindres, at en af Grundene til den høje Kurs paa Kreditforeningsobligationer er den Omstændighed, at en stor Mængde smaa Kapitaler, som ikke let kunne finde Anbringelse ved direkte Ublaar i faste Ejendomme, søges anbragte i disse Obligationer, en anden og vigtigere, at mange store Institutioner, Fideikommissjer o. s. v. ved at henlægge en Del af deres Beholdninger i saadanne Papirer, undgaa den Risiko, der altid mere eller mindre er forbunden med direkte Ublaar, hvorfor de ogsaa nøjes med en noget lavere Rente, end de bør have, naar de selv ublaane mod Prioritet, medens de paa den anden Side ikke behøve at regne med mulig Kursnedgang, fordi de ikke ville komme til at sælge Obligationerne, men efterhaanden ville faa disse indløste med fuldt Paalydende, undertiden endog med et Tillæg. — En Lov, der gik ud paa, at Rentefoden er 3½ pCt., vilde altsaa være i Strid med de faktiske Forhold. — Men dernæst skal det bemærkes, at der overhovedet ikke er Anledning for Lovgivningsmagten til at blande sig i Fastsættelse af Rentefoden, idet

denne i Virkeligheden kun lader sig bestemme af Konjunkturerne paa Pengemarkedet. Lovgivningsmagtens Indblanding kan medføre betænkelige Følger, særlig for dem, hvis Interessjer man har tænkt sig at fremme, eftersom Kapitalen selvfølgelig vil søge andetsteds hen, hvis den af Lovgivningsmagten fastsatte Rente ikke svarer til den paa Pengemarkedet gældende. Skønt Frd. 5te Januar 1813 § 21 bestemte, at „den almindelige Rentefod ved alle Forskrivelser, som lyde paa Sølvværdi, og herefter udstedes, er 4pCt.“, har der dog altid været givet Bevilling til at svare højere Rente, naturligvis fordi Konjunkturerne gjorde det umuligt at faa Laan til den lavere Rente, og efter at det var blevet besluttet, at disse Bevillinger gaves uden Betaling, har det i Virkeligheden været en Formsag, at der hertil har bestaaet en lovbestemt Rentefod af 4 pCt. for Ublaar i faste Ejendomme. Ligesom man imidlertid ikke forhøjede den lovbestemte Rentefod paa en Tid, da det var alle vitterligt, at Laangivere med Lethed kunde opnaa højere Rente, saaledes vilde det være ganske unaturligt nu at nedsætte den, fordi der for Øjeblikket undtagelsesvis kan faas Prioritetslaan til lavere Rente, eller fordi Kreditforeningerne nu gøre det muligt for dem, der ville tage Laan derfra, at slippe med en noget lavere Rente, — en Afgang, Saantagere ville vedblive at have, uden at den lovbestemte Rentefod forandres.

Noget andet er, at det vel efter Omstændighederne kan være hensigtsmæssigt, at Lovgivningsmagten efter Evne bidrager til, at Erhvervslivet kan tilvejebringe den fornødne Kapital paa saa billige Vilkaar, som Forholdene tillade, men dette bør formentlig kun ske ad indirekte Vej, i hvilken Henseende det maa erkendes, at Lovene om Konvertering af Statsgæld af 12te November 1886 og 5te December 1894 have haft stor Betydning.

Naar det saaledes efter Flertallets Opfattelse vilde være urigtigt at gaa til en almindelig Lovbestemmelse om Nedsættelse af Rentefoden, maa Flertallet selvfølgelig endnu mere bestemt fraraade et Lovforslag